

**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“**

**ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА
ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ“**

**КАТЕДРА „АДМИНИСТРАЦИЯ,
УПРАВЛЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ“**

ВЛАДИМИР ГРИГОРИЕВИЧ САЕНКО

**ИНОВАЦИОННО УПРАВЛЕНИЕ
НА СПОРТНИЯ БИЗНЕС В УКРАИНА**

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

на дисертационен труд

за придобиване на научна степен „доктор на науките“

Професионално направление 3.7. “Администрация и управление”

Докторска програма „Организация и управление извън сферата
на материалното производство“

Научен консултант:

проф. д.и.н. Игор Геннадиевич Бритченко

Варна, 2017

Дисертационният труд е обсъден и изпратен за защита пред научното жури към катедра «Администрация, управление и политически науки» и хабилитационния съвет към факултета «Международна икономика и администрация» на Варненския Свободен Университет «Черноризец Храбър», гр.Варна.

Дисертационният труд в обем 514 страници (370 страници – основен текст), се състои от уводна част, четири глави, заключения, научни новости от резултатите от изследванията, послеслов, библиография и приложения (106 стр.). Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни раздели, обобщени в края на всяка глава. Основният текст съдържа 38 фигури, 14 таблици, 27 модела и формули. Списъкът на използваните литературни източници съдържа 404 заглавия на български, полски, руски, украински и английски език.

Авторът на дисертационния труд притежава научна степен «кандидат на науките по физическо възпитание и спорт», звание «доцент», спортно звание «международен майстор на спорта по карате», квалификация «международен съдия по киокушин карате», притежава черен пояс (3-и дан) и звание «сенсей», работи на длъжност доцент към катедра Олимпийски и професионален спорт на Учебно-научния Институт за физическо възпитание и спорт в Луганския национален университет „Тарас Шевченко“ (г. Старобелск, Украйна).

Защитата на дисертационния труд пред научното жури ще се състои на «17» юли 2017 г. в 10.00 часа, в заседателната зала на ВСУ «Черноризец Храбър».

Материалите по защитата са на разположение на тези които проявяват интерес, в канцеларията на катедра “Администрация, управление и политически науки” към факултета „Международна икономика и администрация” на ВСУ „Черноризец Храбър“, стая Г-8, при секретаря на катедрата – Нина Паскова.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Увод

Икономиката на Украйна както в редица европейски страни, вследствие на тоталното геополитическо насърчаване възстановява своето уравновесено състояние посредством замяната на губещи своята ефективност системи за обмен на дейности с нови образци, организация на свободните бизнес връзки и и извеждане на преходния пазар на производствени сили с ново качество. Такъв процес изисква съсредоточаване на научния опит за решаване на организационни задачи, обединени научни постановки на иновационните основи на мениджмънта и управлението за сферата на обслужването, физическата култура и спорта, спортния бизнес и предприемачеството.

Със способности и енергия, привеждащи в движение процесите субект – обективна действителност, разполага човек, притежаващ качествата за развитие и съхранение на физическото здраве. Сред неговите особености, превръщащи го в производителна сила на обществото със систематизирани качества, заема място физическата способност. С разработването и развитието на необходимия набор от желани качества у човека се занимават образователния, производствения и спортно-оздравителния отрасли на икономиката, в които му се предоставят изкуствени условия за физическо развитие, включени в учебно-образователни програми, педагогически препоръки за професионално обучение, системи за физическа култура и спорт, които сами по себе си представляват разнообразни векторни методики за подготовка към общественополезна дейност. В някои от тези отрасли и системи човек е длъжен неизбежно да включи и да получи знания, навици и умения, да придобие опит, за да може да разпознава ориентирите за движения, средствата и методите за общуване, формите и начините за действие, за да може да се възползва от тях при избора в зряла възраст на вида дейност.

Публикуваните научни разработки, в които е получил последователно отражение проблемът с иновационното управление

на разнообразните процеси в спортния бизнес, управлението, ефективното физическо възпитание и развитие на човека в държавата, показват че този проблем придобива широка теоретична обосновка, научно признание, практическо значение и приложение.

2. Актуалност на темата.

Развитието на физическата способност на човека действа като едно от важните направления на икономическата политика на държавата за възпроизводство на производителните сили с посъвършени качества за икономиката на постиндустриалното общество, предизвикващо интелектуален интерес и търсене. Подготовката на нова физическа способност у човека се осъществява в секторите на обслужването, която може да бъде постигната на основата на въвеждане на иновации и нови услуги, посъвършени методи на организация и процеси на управление на производството на продукти.

Икономическите отношения в областта на физическата култура, спорта и спортната индустрия на Украйна, които са в основата на разработката, от 1991 г. насам са претърпели съществени изменения, когато административно-управленческата разпределителна система на държавата включи в себе си редица положения от капиталистическото възпроизводство на фактори, на пазара бе преориентирана макроикономическата среда на регулиране на отношенията и единичното производство, структурно преобразувани отношения на собственост, дейността на болшинството организации придоби характера на самозодавяване. В управлението на бизнеса и за организацията на по-високо ниво на ефективността бяха привлечени спортни предприемачи, мениджъри и управители от ново поколение, притежаващи съвременен инструментариум. Това са процеси на модернизация на системата на икономическите отношения, възникнали в средата на административно регулируеми отношения, получили благоприятна среда за последващо качество подобряване на параметрите на нейното функциониране на пазара, търсенето и предлагането, като действията влезли в движение и кръговрат, се активизираха, а интересът към развитието на интереса към

физическата способност на човека не отслабва нито в държавата, нито в бизнесмените, нито в гражданите.

Физическата култура и спортът в икономическата среда представляват един от най-важните фактори за поддържане на работоспособността, опазването на човешкото здраве, утвърждаването на неговата култура, способност за общуване, активното оползотворяване на свободното време и продуктивна подготовка за работа, се разглеждат в разработката като източник за попълване на производителните сили в обществото. Това свидетелствува не само за актуалността на разработваната тема, но показва своето значение и на държавно и междуведомствено ниво. Научно-приложното значение на проблема с адекватното и съдържателно изпълнение в областта на физическото развитие на човека, отговарящо на изискванията на търсенето на физическа способност, наличието на множество нерешени въпроси по организационното и методическо осигуряване, провеждането на процесите в схемата за иновационно управление с мобилизацията на ресурсите на спортния бизнес, обусловиха избора на темата на дисертацията, нейното целево направление, съдържание, методите за изследване и основните научно-методически резултати.

Проблемът с периодичното подреждане на системите за организация на производството и труда, оформянето на социално-икономическите отношения и явления, иновационното управление на процесите и средата, подчиняващи се на закономерностите на усложненията, е изследван в разработките на чуждестранни учени. Сред тях научно-обосновани теории са предложили М. Алберт, Дж. Гълбрайт, П. Друкер, Н. Кондратиев, П. Котлер, Д. Мак-Грегъри, Б. Манделброт, А. Маслоу, Е. Мейо, М. Мескон, М. Портър, Г. Форд, Ф. Хедоури, Ф. Херцберг, Й. Шумпетер и други.

С проблемите на иновационното управление на процесите, мениджмънта, маркетинга или предприемачеството сред украинските учени през различни периоди са се занимавали Б. Адамов, А. Амоша, И. Бритченко, В. Василенко, В. Гончаров, Н. Долишний, Б. Данилишин, В. Дорофиенко, В. Геец, А. Папаика, Ф. Поклонский, М. Туган-Барановский, Н. Чумаченко; с утвърждаването на спортния бизнес и технологичните системи за физическото развитие на човека

– Р. Ахметов, Л. Волков, В. Илин, Г. Коробейников, Г. Максименко, И. Максименко, Л. Матвеев, В. Платонов, А. Ровний, Д. Сишко, Ю. Фурман; с разработването на условия за превръщането на духовното и физическо здраве на човека в производителна сила на обществото – Б. Буркински, А. Воеводин, В. Гончаров, Н. Ермошенко, Ю. Канигин, Н. Рекова, А. Чухно и други. В техните разработки в достатъчна степен са осветени концептуалните и теоретични, организационни и методологически основи на управлението на процесите, методите, подходите и способите за организация на производството и труда, оперативното и иновационно управление на процесите. Без надлежна обосновка, остават въпросите с организацията, осигуряването и подреждането на възпроизводствените условия в спортния бизнес и обмена на дейностите в преходните икономики, в които господстват икономическите закономерности на преходните пазари в постиндустриалното общество и сферата на обслужването.

Наравно с набелязаните постановки, в средата на съвременните икономически отношения, освен посочените, актуално значение придобиват също така и въпросите свързани с откриването, отразяването, систематизирането и формирането на вероятностните, допълнителни и фрактални свойства на организационната среда на взаимодействия и нейните участници. Това позволява обоснования подход към разработване на изследваните проблеми, формулирането на авторската дисертация и нейната методологическа основа, избора на темата, обекта и предмета, определянето на целите и задачите на изследването.

3. Предмет и обект на изследването

Предмет на изследването представлява процесът на иновационно управление на спортния бизнес в условията на преустройство на обществото, икономиката и производствената структура на икономиката на Украйна; *обектът на изследването* е представен чрез структурата на човешката дейност по обслужване на сектора спортен бизнес и иновациите, заключаващи се в избора на ефективна физическа система, осигуряваща развитието на нови качества и свойства на работната сила.

4. Изследователски проблем

Заместването на тоталната командно-административна система на производство, пазарно усвояване и разпределение на продуктите и услугите в Украйна, оказва въздействие върху темповете на развитие на икономиката и ръста на благосъстоянието на гражданите на държавата, което изискваше развитие на работната сила с други професионални, мисловни и физически качества. Заимстването на редица системи, доказали се като ефективни в редица европейски държави, към което първоначално насочиха своите усилия специалисти без задължителната научна обработка, пренасянето на техните подходи и способности в икономическата среда без отчитане на местните условия, завърши с непроизводителни загуби на време, сили и енергия, не оправда прогнозите, изиска глобално и коренно преустройство на системата на отношения.

5. Авторска теза

Всяка държава оказва необходимото внимание на възпроизводството на сложната работна и производителна сила. Според убеждението на автора, процесът на превръщане на човека на производителна сила на обществото се е усложнил в Украйна във връзка със загубата на технологично остаряващото производство, което се замества обективно от множество услуги, формиращи се на базата на иновационни идеи и собствена структура на дейността, получила названието «обслужваща». Тази дейност и икономическите процеси, които укрепват неотклонно, в условията на дефицит на материални и финансови ресурси, създават препращане на приоритетното развитие в непроизводствената сфера на услугите в бизнеса, който като потенциал за натрупване заема положението на фактор за икономическия растеж на благосъстоянието, извежда търсенето на труда на по-високо и интензивно ниво на използване на характеристиките с физическа и мисловна сложност. Създаването на условия за утвърждаване на спортния бизнес и иновационно управление в областта на развитието на физическата и мисловна способност на човека – това е една от тези задачи, които способстват за попълването на икономиката с работна сила с нови качества.

6. Цел и задачи на изследването

Целта на дисертационния труд се заключава в комплексното развитие на научно-методическите постановки за иновационно управление на спортния бизнес в трансформационните среда и на икономиката на Украйна под въздействието на пазарното натрупване на потенциала на производителните сили с нови качества.

Относно целите на изследването са установени и решени следните научно-изследователски задачи:

Изучаване на историческия опит в развитието и усложняването на отношенията в обществената производствена среда, особеностите на образованието и установяването на обслужващата дейност, условията за въвеждането в нея на физически подходящи личности;

Разкриване на методически послания за превръщане на човека в обществена производителна сила в обслужващата дейност, формирана от постиндустриалното общество, условията за тяхната реализация на пазара в Украйна;

Обосноваване на формите на взаимодействие между бизнеса и иновациите, създадени от транзитния пазар на преходната икономика и нейните сектори в Украйна;

Изработване на метод за формиране на среда за физическо развитие на личността на основата на обучение, работна подготовка и предприемаческа система в спортния бизнес;

Разработване на способ и класификация на многостепенните системи за прилагане и добавяне на услуги към способа за иновационно управление на продуктите на спортния бизнес във връзка с физическото възпитание и развитие на личността;

Предлагане на технологични основи за избор на най-ефективните системи, способности или схеми за физическо развитие на личността и подготовка на човека за обществено-полесна дейност, пътища за формиране на личностните особености по иновационния способ на технологично взаимодействие, мениджмънт и управление;

Обосновка на концептуалните, методически, научни, организационни и технологични препоръки за прилагане на системата за физическа подготовка, натрупването на физически и мисловни качества и свойства у личността, системна оценка на

нейните преимущества в средата на прилагане по отделните параметрични характеристики на развитието и ефективността;

Изработване на методически подход към регистрацията на иновационното движение в изкуствената среда на спортния бизнес по отношение на редица организационни фактори и управленчески условия на абсорбирането на свойствата вероятност и неопределеност на обслужващата дейност.

7. Методология на изследването

Като методологическа основа на изследването са послужили трудовете на водещи украински чужди учени, посветени на проблемите на развитието на икономиката, бизнеса, физкултурно-оздравителните системи и иновационното управление на икономическите процеси в развитието и физическата способност на личността и работната сила в държавата; въпросът с разкриването и възприемането, формирането на програми за преобразуване на средата на взаимодействие, държавната политика и стратегия за утвърждаване в националната икономика на базата на съвременните постановки на икономическата теория и практика.

За постигане на резултатите са използвани:

общонаучни методи за провеждане на изследвания, а именно: анализ и синтез, аналогия и моделиране, диалектика и метафизика, индукция и дедукция, моделиране и обобщения, системност и историзъм, експерименти и проектиране (за избрано множество от поставените задачи);

общонаучни методи с общометодологическо предназначение, а именно: конвергенция (за сближаване на икономическите системи, икономики и системи за физическото развитие на човека на изток и запад, тяхната интеграция в обединената система за услуги в европейското пространство), организационно моделиране (за отразяване и възприемане на особеностите на обществено-неактивната, фрактална и езотерична личност, слабо изразените черти на социално-икономическия обект или свойствата на потребявания продукт, или услуга), парадигми (за установяване предмета и същността на изучаваните явления), набора от хипотетични модули (за осигуряване организацията на бизнеса и

производството на услуги, което единствено се усвоява), феноменологическите модели за проектируемостта на явленията (за разпознаване на явленията по условността на вероятността, неопределеността и предположенията на постановчика на задачата);

специални методи и подходи за отразяване и логическо възприятие на процесите, факторите и явленията, а именно: чрез селективна и комплексна оценка, иновационен и фрактален анализ, комплиментарна и синергетическа трансформация на енергията в творчески, проактивни системи за управление и маркетинг, основи за физическа култура и развитие на личността;

методи и способности за решаване на фрагментарни задачи, а именно: аспектно-ориентирано, процедурно и структурно проектиране на технологии за взаимодействие, графично и таблично съпоставяне на разчетните показатели, корелационно-регресивна и сравнителна оценка, построяване на класификация и групиране на разпределимите свойства, експертна оценка и оптимизация на пределните величини (за пряко прилагане).

8. Ограничения върху изследването

В труда са внесени ограничения, които имат теоретичен характер и служат като рамка на дисертационното изследване. От описанието са изключени:

Обяснението и тълкуването на отделните общи положения, проблемите и спецификата на образованието и материалното осигуряване на спортния бизнес, организацията и позицията на оперативното управление, тъй като те са достатъчно изучени, описани и разработени процеси и системи, представляващи общонаучни информационни бази, открити за потребителите;

Детайлно изучаване на маркетинговите и предприемачески проблеми с формирането на социално-икономическите процеси в Украйна, тъй като представлява самостоятелен предмет на разглеждане;

разработването на препоръки за усилване на участието на държавата в управлението на спортните мероприятия, програмното осигуряване и мониторинга, тъй като парадигмата за развитие на физическата култура и спорта се намира в стадий на държавно

обсъждане и утвърждаване, а макроикономическите показатели очакват настъплението на стадия стабилизиране.

Приложените изследвания са ограничени от:

системата на източното бойно изкуство киокушинкай карате, притежаваща доказателства за всеобхватна и универсална физическа култура и изучаване на иновациите в организационната среда на семейството на бойните изкуства, радващи се световно признание, включени в спортния бизнес и съгласувани по редица специфични особености и преимущества, свойствени за други системи за физическото развитие на човека и комплекси от упражнения за укрепването на неговото здраве;

разработването на метода за реализация на технологичното взаимодействие между участниците в тренировъчния процес за развитие на физическите и мисловните способности на човека и способа за управление на ефективността на движението;

тези от инструментариума за иновационно управление изключени моменти на разглеждане и организация на продуктивните отношения, имащи а) спомагателно значение и б) обслужващо предназначение, както и тези от тях, които са свързани с решение в оперативен порядък в) поредицата от задачи свързани с насищането на осигуряването на собствена инфраструктура.

Научен консултант – проф. Игор Геннадиевич Бритченко, доктор на икономическите науки.

II. ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Структурата и обемът на дисертационния труд са обусловени от целта, задачите и логическата последователност на провеждане на изследването. Дисертацията се състои от увод, четири глави, включващи 20 точки, заключение, научни новости от резултатите от изследването, библиография и приложения. Трудът съдържа 38 фигури, 14 таблици, 27 модели и формули, 17 приложения (106 стр.). Трудът е изложен на 514 страници (370 страници – основен текст). Списъкът на използваните литературни източници съдържа 404 заглавия на български, полски, руски, украински и английски език.

СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД:

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ УВОД

ГЛАВА 1. НАУЧНИ И КОНЦЕПТУАЛНИ ОСНОВИ НА БИЗНЕСА

1.1. Бизнесът и научно-методически условия за нейното утвърждаване в икономиката

1.2. Пазар на бизнеса, неговото формиране и възприемане на промените в Украйна

1.3. Отношения между бизнеса, предприемаческите функции и активността на личността

1.4. Организационна среда на управлението и конюнктурни подходи към реализацията на методическите условия за движението

1.5. Определяне на системата на спортния бизнес в условията на иновационното управление на процесите

Изводи към глава 1

ГЛАВА 2. НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИ ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО ЧРЕЗ ИНОВАЦИИ

2.1. Продукт на спортния бизнес и конюнктурни класификационни признаци на иновациите

2.2. Епистемологична основа на иновационното движение на организационната среда

2.3. Идея, форма на обмена на дейности и научни основи на преориентацията на взаимодействието в средата на спортния бизнес

2.4. Организационни моделни иновации и условия за иновационно управление в сферата на обслужващия спортен бизнес

2.5. Научна основа на избора на системата за физическо развитие и превръщането ѝ в иновация

Изводи към глава 2

ГЛАВА 3. ИНОВАЦИОННО УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ФИЗИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА ЧОВЕКА ЗА ДВИЖЕНИЕ

3.1. Методическа иновационна система за движение на човека на висша степен на физическото и духовно развитие

3.2. Тренировъчното взаимодействие като организационна основа на управлението

3.3. Новаторско възприятие на тренировъчното взаимодействие между участниците

3.4. Систематизация на креативните преимущества на източните бойни изкуства

3.5. Разработване на технологичната основа на иновациите във физическата система на източните бойни изкуства

Изводи към глава 3

ГЛАВА 4. НАУЧНИ И МЕТОДИЧЕСКИ УСЛОВИЯ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПОЛЕЗЕН ЕФЕКТ ОТ ИНОВАЦИИТЕ В СПОРТНИЯ БИЗНЕС

4.1. Хипотетични модули за физическо и духовно развитие на личността

4.2. Модели за развитие на човешките способности

4.3. Основополагащи принципи за постигане и способности за реализация на препоръките

4.4. Кумулативна ефективност на спортния бизнес и модел за мониторинг

4.5. Системообразуващи постановки за управление на преобразуването в спортния бизнес

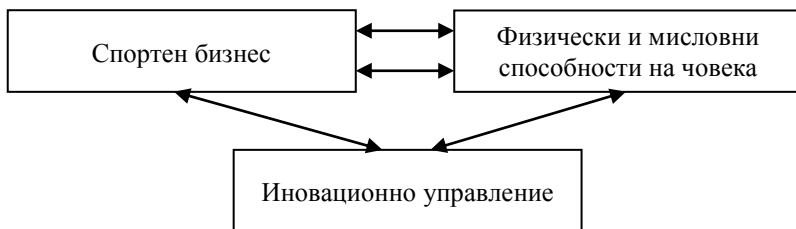
Изводи към глава 4

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НАУЧНИ НОВОСТИ ОТ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО БИБЛИОГРАФИЯ ПРИЛОЖЕНИЯ

III. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В **увода** е разгледан проблемът с иновационното управление на процесите в спортния бизнес, чрез условията за избор и организация на ефективна система за развитие на физическите способности на личността под формата на обслужваща дейност, формиращи се в постиндустриалното общество, представена е актуалността и е обосновано теоретичното, концептуално, методическо и практическо значение на изследването. Формулирана е тезата на автора, определени са целите и задачите, предметът, обектът и методиката на изследването, теоретичното и практическо значение на получените резултати.

В **глава Първа «НАУЧНИ И КОНЦЕПТУАЛНИ ОСНОВИ НА БИЗНЕСА»** по данни от мониторинга, анализа и систематизацията на сведенията и научните факти за хода на историческото развитие на материалното производство са разработени аналитични и методически постановки за автономност на средата на бизнеса и в частност на спортния бизнес. Доказано е, че автономната система на изучавания бизнес придобива обективни признаци и собствено признание в научната среда на отразяване, познания и формиране. Схемата на взаимодействие се обединява чрез връзката на три елемента, условно представена на **фиг. 1**, и приета в качеството на своята методическа основа.

Фиг. 1. Методически подход към изследването

Посочени са условията за формиране на бизнеса. Обективно образуващият се икономико-организационен процес на взаимодействие осигурява движението на някои диференциации на елементи посредством установеното усложнение и базисните и приложни компоненти.

Изследвана е икономическата среда, от която са извлечени постановките за утвърждаване на социално-икономическия процес на създаване на бизнес отношения и предприемачество. Установено е, че бизнесът като форма на икономически отношения в Украйна е получил движение в средата на стабилна законодателна основа в държава с административно регулируеми отношения.

Изследван е прагматичния процес на формиране на органичното взаимодействие. Системните действия се основават на: а) безграничната физическа енергия на човека, б) неговата безгранична целеустременост а, вследствие на това и на съчетаването им в) прекалено мощната нервнопсихическа издръжливост и г) непрекъснатото желание, тласкащо личността да действа във всякакви условия субект-обект. Достъпни измежду тези способности за реализация и в производствената среда и в бизнеса, са: 1) физическата способност за труд и опазване на живота, 2) когнитивното мислене на личността в усвоена, непозната, нестандартна и екстремна социална и икономическа среда и 3) безупречна сръчност при взаимодействието в ситуации, притежаващи вероятностна оценка за изход. Това се отразява в умението да се избира вида физическо усъвършенстване, средството за умствена подготовка и рода дейност за подходящото развитие на вътрешната култура на личността, която осигурява критичния контрол на хода на собствения избор на движение, обкръжение, събития и резултати.

Установено е, че в изкуствените системи може да се осъществи взаимодействие при спазване на условията за универсалност и организираност, представено като вектори на независимо акумулиране, натрупване, преобразуване и изразходване на човешката енергия.

Изложено е отношението към управлението като действие в средата на обслужващия бизнес в областта на спортния бизнес. Съществуват два варианта за управление, притежаващи самостоятелен ресурс за възпроизводство, който разполага със собствени механизми и класификационни признаци за приспособяване. Това са – 1) опростено управление; 2) иновационно управление.

Приведени са доказателства за това, че бизнесът разполага с някои формални математически операции за систематизация, която

се въвежда за линейно подредено множество от елементи. От математическа гледна точка спрямо постановъчното описание на явлението, такъв подход позволява възприемането на бизнеса като съвкупност от взаимно свързани променливи, тяхното съединяване и блоковете на такива съединения. Общата система «Бизнес», а оттам и частната система «Спортен бизнес», включва в себе си не една, а няколко характеристики и свойства, които се възприемат от организационната среда като органична принадлежност към «нещо общо». В този порядък, в редица променливи в абстрактната система, елементите (x_i^j) запълват множеството (X_j) .

Системата на бизнеса започва своето движение в икономическата среда. Такава система изисква задаване на координати на началото на движение (или обратно броене на движението) и величина на крайното разположение, и е възможно по-нататък да се пристъпи към обработка на характеристиките и оценките на състоянието на системата: 1) на входа на дейността, 2) на регистрирания промеждутъчен изход и 3) в зададения работен период или избрания промеждутък от време. Моделът е прост и действа на принципа «черна кутия».

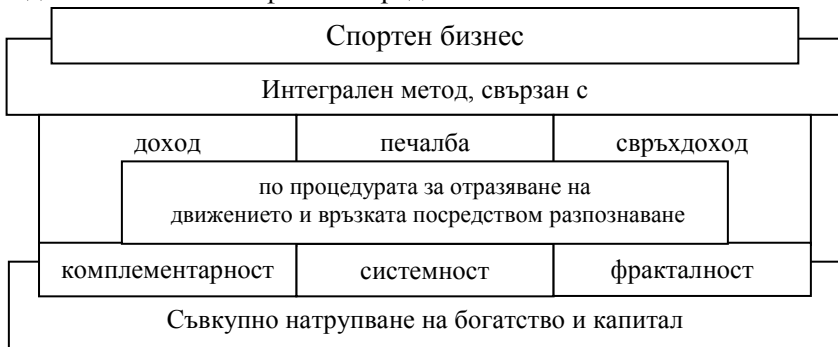
За формирането на действието трябва да се избере целева функция на икономическата система. Общата форма на оптималност на икономическата система «Бизнес» в различните варианти на своето проявление може да се представи с функцията:

$$U = u [x(t)], \quad (1)$$

където U – функционалната на целевата функция на потреблението, включваща множество векторни функции (t) на потреблението.

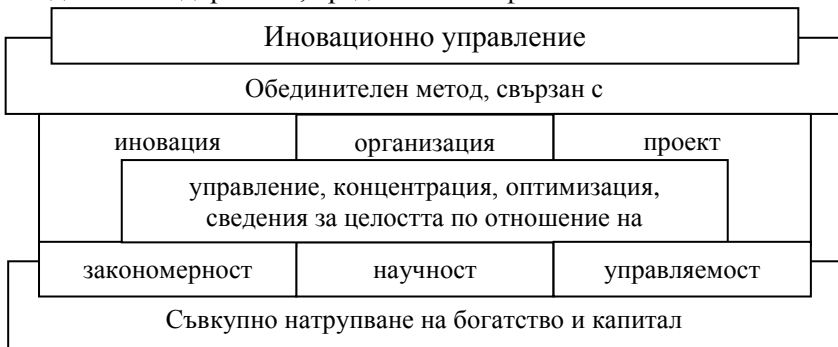
Относно същността на «Спортния бизнес» функция (1) се явява значима в случая, когато $x = \{x\}$ представлява множество от възможни структури на потреблението, а $u(x)$ – функция от предпочитаната услуга, избираема измежду предлаганите. В който и да е от реално съществуващите способности функцията на предпочитане на предоставените на населението услуги $u(x) \rightarrow \max$. Това позволява разглеждането ѝ като приложна система, която се подчинява на среда със запълване с елементи по условието за затваряне, което за всеки неин елемент разполага сефективен

процес на разпознаване, идентификации и отнасяне към дадена моделна система. На фиг. 2 е представена нейната схема.

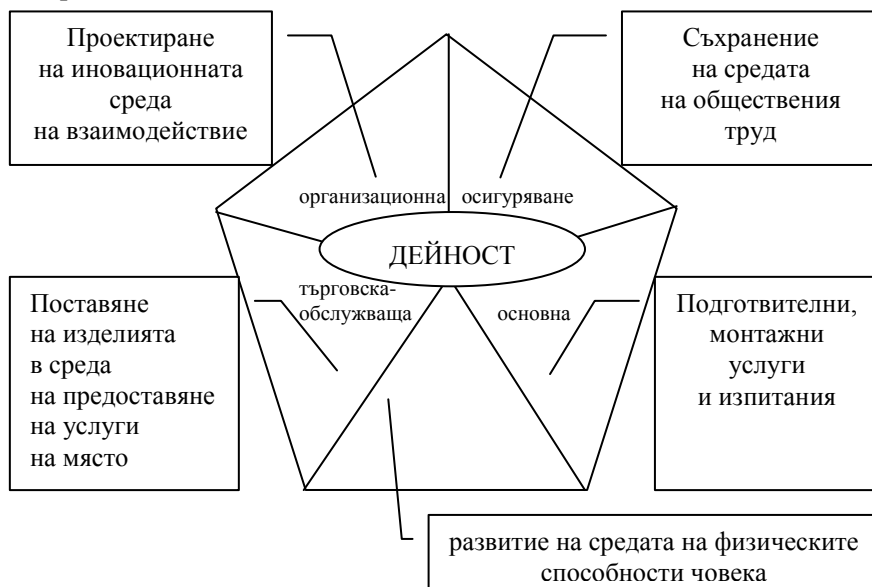
Фиг. 2. Схема на пълнота на спортния бизнес

Във втора глава «НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИ ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО ЧРЕЗ ИНОВАЦИИ» е проведено търсене на факторите на управленческото взаимодействие. Средата на факторите, каквито се явяват трудът, земята, капиталът и предприемаческата способност на човека, съединени технологично в промишленото предприятие, в труда се разглежда петия фактор, отговарящ на смисъла на категорията «Иновация и управленческо решение». Този фактор на процеса на иновационно управление осигурява функцията на търсенето, апробация и използване на иновациите по схемата, с методическо съдържание, представена на фиг. 3.

Фиг. 3. Схема на пълнотата на иновационното управление

Разработва се методически подход към класификацията на желания продукт, признаващ иновацията. Негова основа представляват постановките на теорията за междуличностни отношения, кумулативните позиции за натрупване на физически, мисловни и духовни качества у личността. Отправни моменти на приближаването към целта са комплементарните начала на взаимодействието. Критерии се явяват: 1) *свойството на производителните сили на труда*; 2) *качеството на професионализма на участниците*; 3) *ключово значение на физическата култура и спорта за икономиката на държавата*. На фиг. 4 е показана разработваната схема, в която намират мястото си основната, организационната, обслужващата, снабдителската и търговската дейност.

Фиг. 4. Схема на запълване на предмета на изследването според свойствата на производителната сила на труда

В «основната» група дейности като продукт се явяват физическите и мисловни способности на човека, осигуряващи развитието в тях на знания, навици и умения с общо и целево направление.

Опитът във възрастовото развитие и формиране на личността показва, че човекът неизбежно преминава по веригата на няколко качествени нива, променящи се по съдържание, същност и сложност на отношенията. Това изисква изграждането на диференциран подход към формирането на спортния бизнес за потребителите съответстващи на възрастовите класификационни съчетания.

В числото на разграничителните мотиви на дейността се включват конкретните направления на функционалния бизнес, където своята ниша заемат: 1) физическата култура, 2) любителски спорт и 3) професионален спорт. Отличителният признак за цитираните групи се свежда до ръста на физическите способности на личността.

Обобщен е опита в областта на иновационно запълване на елементите и факторите в управляемата среда. Обоснована е следната постановка: *спортният бизнес разполага с множество организационни и управленчески условия за изпълнение, свойства и неопределеност на специфичната среда на обслужващата дейност, ако същите се опират на разработените теоретични и методически постановки.* За да се стигне до движение в социално-икономическата среда, неизбежно се изисква активизиране на опростения модел на начално движение на обекта на бизнеса, а именно:

«инвестиция – разработка на проект
– способ за внедряване». (2)

Казаното представлява в рамките на изследването моделен подход към решаването на приложните задачи.

Изследва се комплексността на спортния бизнес. Резултатът от действието притежава три източника на движение, тоест: 1) производственият бизнес, който се основава на развитието на физическите способности на човека, 2) спомагателният бизнес, който е свързан с преместването на физическите способния човек в мястото на действие за участие в потреблението, и 3) съпътстващ бизнеса, който е обусловен от средата на обслужване на потребителя.

За да се постигне търсения резултат методически, се изисква физическата култура и спортът, според своите функции в социално-икономическата среда на дадена територия да заемат пълноправно място в: 1) вида дейности в средата на общото, физическото и умствено развитие на човека и 2) икономическия отрасъл от обслужващата сфера

на услугите и средата на оползотворяване на свободното време, оздравлението, отдиха, развитието и развлеченията. Тогава: 1) *според функцията на вида дейност* на промените и подобряването се поддават качеството на работната сила, структурата на гъвкавия пазар, схемите на потребление и търсене, поведението на производителите, посредниците и потребителите, съдържанието на междуправителствените, държавни и туристически връзки; 2) *според функциите на икономическото съдържание на отраслите* се реализират направлениата: оздравително-масов спорт; физическата култура и спорта; физическата активност на личността; физическата активност на личността, физическата култура и спорта в съвкупност с туризма и културния отдих.

В средата действат механизми на проявление и регистрация на елементите на взаимодействие, сред които «Икономически ръст», «Иновация», «Иновация и управленческо решение». Остава да се включи способа: а) *контрол* (на дълголетие, здравето, интензивното оползотворяване на свободното време, пътешествията, развлеченията, увеселителните пътувания и т.н.); б) *промени* (в облика на човека, здравословния начин на живот, поддържането и укрепването на здравето); в) *възстановяване* (на трудовия и емоционалния потенциал); г) *изпитания* (на хранителни продукти, тактически схеми на водене на борбата, присъщи и допълнителни качества и свойства на оборудването, обувките, облеклото, инструменталната екипировка). Прагматичната моделна основа на дейността в средата на иновационното управление е следната:

«организаторът на спортния бизнес прави разчет на необходимия ресурс от инвестиции в персонал, помещение, оборудване, спортен инвентар, спортисти, треньори, мениджъри, обслужващ персонал и необходима енергия» → «на базата на ресурса в установен обем получен от изпълнителите, се пристъпва към процеса на изпълнение на необходимите подготвителни работи, покупката или преработването на оборудването и обзавеждането на мястото на провеждане на мероприятията по дадената спортна услуга» → «осъществяване на спортно шоу, обслужване и контрол в хода на събитието». (3)

Изследването е разгледана неустойчива среда на обслужващата дейност, която се разпространява в областта на спорта. Чрез движението, развитието и функционирането на изследваното явление се обединяват няколко многоизмерни постановки, които създават организационно равновесно взаимодействие в условията на системност и научност. Доколкото действието се осъществява в условията на обслужваща дейност, т. е. като събитийно, то в собствената организационна среда възникват нови методически подходи и решения за прилагане на движения и действия. «Събитийното» действие има няколко граници на показване, всяка от които притежава свойството на самоорганизация, извлича из средата на собствените елементи и се подчинява на следната моделна многомерност:

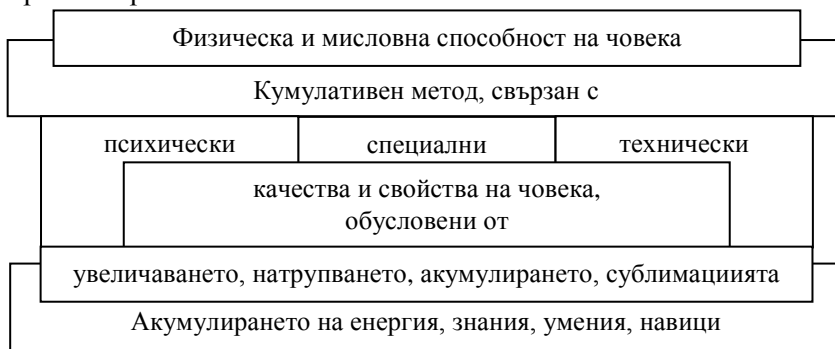
«в 1) организационния процес U 2) съперничеството U 3) на два или няколко U 4) специално обучени и физически подготвени спортисти U 5) на специално устроена спортна арена или специално оборудвана спортна площадка (например: а) авто-, вело- или мотописта б) или хиподрум, в) или басейн, г) или тепих за борба или килим за гимнастика, или площадка, д) или баскетболно или волейболно поле, (4) е) или ледена или спортна арена, ж) или лекоатлетически, или футболен стадион, з) или площадка, ринг, татами и т.н.) U б) за изясняване на: а) физически, б) умствени или в) морални преимущества на една страна спрямо друга в присъствието на U 7) съдийско осигуряване, U 8) медицинско следене, U 9) привърженици и U 10) зрители».

С модела се свързва общият минимален брой на позициите на взаимодействие, които притежават собствено качество. Те са десет на брой и представляват «Управление на спортните мероприятия. В случай на загуба на една от тях, системата се разпада и не действа при предходните условия.

Обосновава се методическият подход към формиране на условия за действие в изследваната икономическа система, заключаващи се в преход към иновационно управление и неговата реализация. Обективността на движението се осигурява чрез

механизма за събиране на информации за условията на действие и конструираната икономическа система наричана «Иновационно управление».

В трета глава «ИНОВАЦИОННО УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ФИЗИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА ЧОВЕКА КЪМ ДВИЖЕНИЕ» се доказва, че чрез йерархическата основа на движението на личността в обкръжението според набелязания признак на целесъобразност от началната степенна развитие към по-висока, от висока към още по-висока, се обуславя от ефективната и толерантна система на развитие на физическите способности. На фиг. 5 е показана схемата на пълнота на физическата система за търсеното развитие на човека.

Фиг. 5. Схема на пълнотата на физическата система за развитие на човека

Производна от условието за естествено движение на човека по пътя на общото, целево и професионално физическо развитие се явява неговото лично осъзнаване на увереността в целесъобразността на движението и неговото успешно завършване – движението на личността в нейното обкръжение по спиралата на развитие и акумулирането на енергия.

Методическа иновационна система на движението на човека във висша степен на физическо и духовно развити се намира централният въпрос на изследването. Качеството на постигане на желаните способности, което е поставено в зависимост от нивото на физическа подготвеност и постигане на задачите от тренировъчната

програма, отговаря на условните нива, които в източните бойни изкуства са представени от: войнският занаят, войнското майсторство, войнско изкуство, войнската практика.

Идентифицирани са техническите моменти и елементи на карате, които са заложили в основата на формиране на организационния процес на физическото развитие, мисловната и духовна подготовка на личността. Същите се заключават в следното: техническата основа на източното бойно изкуство киокушинкай карате позволява осигуряването на развитието на свойствата на физически способности на основата на усвояване на движенията, възприемането и упражненията, които запълват кихон, тамешивари, ката и кумите. Дълбокият смисъл на взаимодействието се обосновава на философски положения, провъзгласяващи единение на енергията и акумулирането ѝ във възпитанието.

Потвърждава се, че тренировъчният процес се формира теоретично в две среди на взаимодействие, в числото на които своето място заемат вътрешното взаимодействие на организационната система на личността и взаимодействието ѝ с околната среда. В тренировъчното взаимодействие се включват възпитаници, заразени със страстен стремеж към осъществяване на целите на тренировката и закаляване на тялото, готовност за жертване на време заради постигане на целите на развитие на физическа способност на основата на пренасяне на свръхнапрежение, което ги превръща чрез придвижване към съвършенство във фрактал, за който е свойствен не само енергийният резерв, но и активният обществен тип производително движение. Такива индивиди от социума се възприемат по схемата:

«Предприемчиви U активни и рисковни хора U
пасионарни U стремящи се към изпълнението
на поставената задача U преодоляващи страха
от смърт и злополуки U устремени (5)
към обновление и развитие независимо от външните
обстоятелства U превръщащи се във фрактал».

Опростеният технологичен модел на взаимодействие в средата на трениране на организма се съгласува с постигането

на такъв ефект, известен като «свойство на екстремна мобилизираност». В този вариант се реализира схемата на взаимодействие по признака «съответствие – несъответствие», която се проявява под формата на модела:

«Дразнител Π информация || единица за сравнение U прието решение ↓ комплекс на въздействие U ход на събитията в отношенията между организма и външния свят ↓ съответствие ↑ несъответствие || преход (б) към следващия етап на поведенчески континуум ↑ активизация на ориентировъчно-изследователската реакция ↓ подбор на допълнителна информация ↓ избор».

Получили са последователно потвърждение три условия, които са характерни за съвременния период и в процесите на поддържане на живота внасят структурни изменения. Това са – 1) обслужващата дейност в постиндустриалното общество, 2) глобализационните процеси на развитие на икономиката и 3) преходният пазар. Доколкото се разработва научен образец на физкултурно-спортна система, която трябва да отговаря на най-високите изисквания за ефективност, става въпрос за съединяване на множество позиции за общоприети и личностни парадигми.

Доказано е твърдението, че източното бойно изкуство киокушинкай карате, прието в разработката от семейство, наброяващо над 1500 образци, предоставя на човека най-комфортни условия за развитие на организма и неговите функционални системи. То – източното бойно изкуство киокушинкай карате – представлява само по себе си методическа основа за иновации, която позволява да се повдигне въпроса за ефективното иновационно управление на процесите. Научната основа на движението представлява схема, представена на фиг. 5.

В дисертацията е описана съвкупността от технологични особености, притежавайки които, *майсторът по своята същност се отъждествява като личност, която умее да контролира темпа на живота и неговото движение*, а така също в хода на развитието на събитията да осъзнава и разпознава тези ситуации и събития, в които се появява необходимост от изменения и подобрения.

В четвърта глава «НАУЧНИ И МЕТОДИЧЕСКИ УСЛОВИЯ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПОЛЕЗНОСТ ОТ ИНОВАЦИИТЕ В СПОРТНИЯ БИЗНЕС» са приведени резултати от формулирането на позицията на полезността на разработвания проблем, оценява се функционалната им полезност и целевата ефективност на постиженията на движението.

Обозначени са позициите и са формулирани постановките, които произтичат от общонаучните и приложни обосновки на труда и трябва да се отчитат всеки път при организацията на бизнеса и производството на услуги. Те формират пет модула: концептуално-държавен модул на взаимодействието; теоретико-понятиен модул на възприемането на явлението; хуманитарно-педагогически модул на осигуряване на действието; модул на възприемането на средата на потребителите на източните бойни изкуства; модулът на проследяване на напредъка в средата на пазара на източните бойни изкуства. Техният физически смисъл се заключава в проследяване на образованието и осигуряване на движението в държавата на най-ефективните видове, системи и способности за физическо развитие на гражданите, приближаващи се към хармоничния.

Предлагат са способности и условия за моделно-матрично изобразяване на ефективната система за развитие на човешките способности по схемата за избор на един от двата модела. Първият от тях – това е организационно-функционалният модел, който е построен върху конкретизацията на условията за инструментариум на управлението и моделиране на процесите, вторият – това е феноменологичният модел, който е основан на условностите на вероятността и неопределеността на състоянието на явлението и предположенията на иновационната схема за управление.

Разработени са условията за избор на пътя за развитие и усъвършенстване на човека от позицията на подхода на най-малкото съпротивление. Физически смисъл на препоръката: когато обектът срещне по пътя си съпротивление, той се стреми да се освободи от препятствието и да намери друг път, където също среща препятствия, но по-малкото им количество позволява по-малък разход на енергия.

Илюстрира се практическата ценност на разработката. В нея заемат място:

1. Интегралната схема на последователна зависимост на индивида от физическото развитие;

2. Ориентировъчна зависимост на ефективността в средата на физическото развитие на човека.

3. Стойности на коефициента на корелационна връзка на двигателните качества, отразени чрез показателите в общоприетите тестове за физическа подготовка и техническите характеристики в киокушинкай карате.

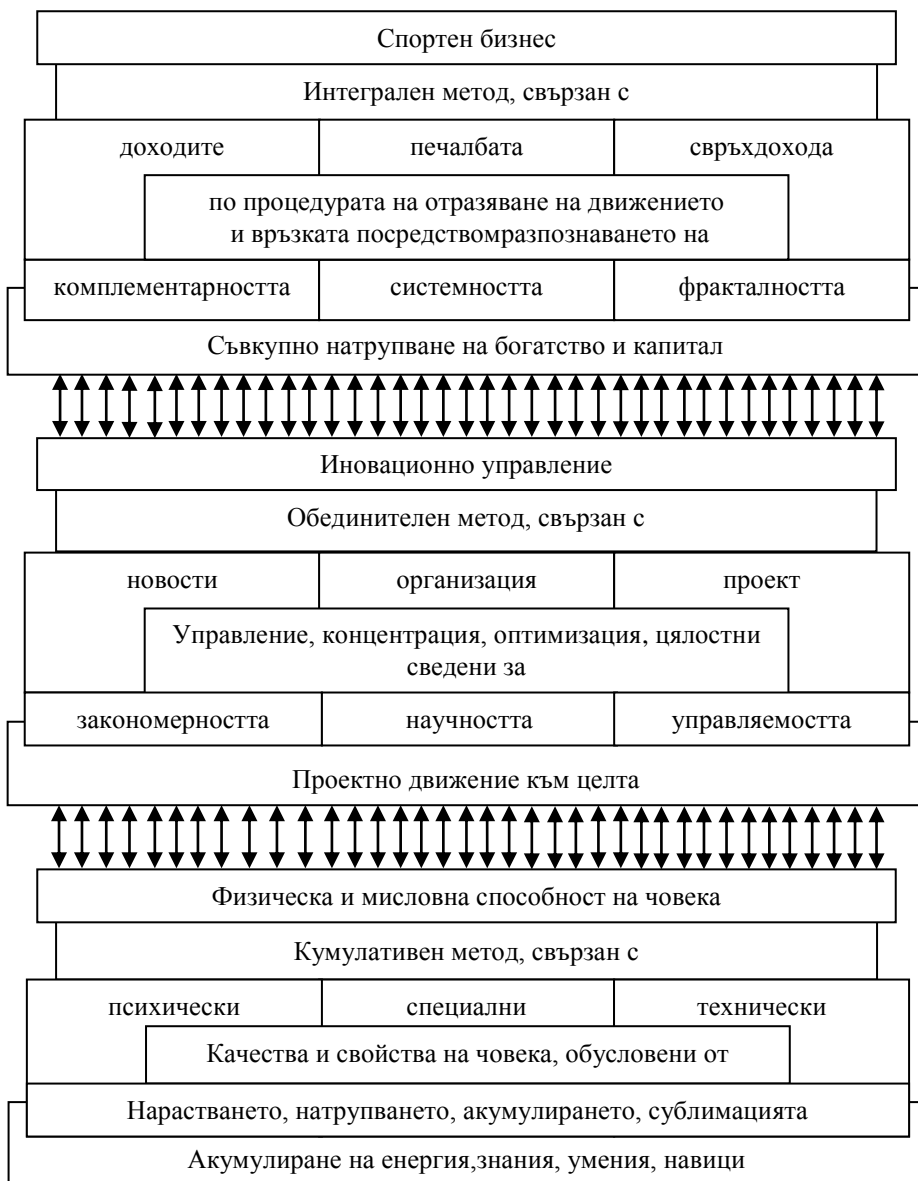
4. Модел на взаимовръзка на двигателните качества на личността.

5. Модел на формиране на дохода на бизнесмена:

$$\begin{aligned} \text{Доход} &= \text{Функция, която носи доход от ползване} \\ &\{ \text{Матрици на физическите и мисловни способности на човека} \} \\ &U \{ \text{Матрици на мероприятията имащи за цел да осигурят} \\ &\quad \text{Активен отдих на гражданите} \} \\ &U \{ \text{Матрици за производство и продажба} \quad (7) \\ &\text{на съпътстващи спортни изделия, хранителни продукти,} \\ &\text{стоки и услуги} \} U \{ \text{Матрици съпътстващи източниците} \\ &\text{на дохода} \} - \text{Функция разходи} \{ \text{Матрица на разходите} \}. \end{aligned}$$

Предложени са варианти на самоорганизация на процеса на смяна на жизнения ритъм и преразглеждане на натоварването на организма. Системообразуващи положения за управлението в областта на физическото развитие се явяват качеството на личността за самоорганизация и подчинение на методическата схема на системообразуващи положения за управление, представени на фиг. 6.

Системната среда, която сигурява физическото и мисловно развитие на индивида, се явява като ресурс за частния капитал във формата му на спортен бизнес и механизъм за иновационно управление на средата с неговия инструментариум за избор на целта и нейното постигане.

Фиг. 6. Конструкция на интеграционния метод за управление и иновационното управление

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Иновационното управление на процесите в спортния бизнес в Украйна, където икономическите процеси са подложени на особено динамична и интензивни и организационни и структурни преобразувания, провеждани по държавни програми за преход на икономиката и субектите на дейността към пазарни отношения и връзки, се усложнява от противопоставянето на моментите на административно-командния стереотип на управление. Държавата, в която господства битовото възприемане на научните постановки за развитие в областта на бизнеса и пазара, се придвижва бавно в средата на иновационния прогрес, поради което многофакторният характер на обществените, политически и елитарни отношения се намира в стадий зараждане и установяване. Ускоряването на движението се обуславя от редица причини, сред които своето място заемат:

1) обективното послание за движението на икономическата система на Украйна в среда на ефективност;

2) научно-методическото послание за продължаване въвеждането на търсените новости и тяхното повсеместно прилагане чрез всички пътища на усвояване и утвърждаване на иновационното управление.

След завършване на изследването са направени изводи, постановки, препоръки и умозаклучения, чрез които се потвърждава актуалността на дисертационното изследване, неговото теоретично значение и приложна ценност. Същите се свеждат до следното.

ОБЩОНАУЧНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ФОРМИРАНЕ НА СПОРТНИЯ БИЗНЕС В ДЪРЖАВА С ПРЕХОДЕН ПАЗАР се основават на редица зависимости и тенденции, методически подходи и концептуални уточнения, които са установени в дисертацията на основата на иновационното управление и които могат да бъдат представени по следния начин.

1. Научен момент в дисертационния труд се явява постановката, че в нея е осъществен преход от общите условия за развитие на бизнеса като форма на дейност и иновационното

управление към неговата функционална форма, каквато се явяват спортната дейност, физическото и мисловно развитие на човека.

2. В качеството на концептуален момент от научната ценност на труда се проявява следната постановка. В световната икономика действат икономически процеси, които съчетават в себе си всички, без изключение, социално-икономически условия на съответния стой и тяхното преходно състояние, водещи до правила за преобразувания, в които настъпват условия за обществени отношения, формиращи се в постиндустриалното общество. Икономическата среда се запълва с повече видове дейност, която претендира да заеме мястото на производител и фактор за икономическия растеж и производителна сила на обществото. За такъв комплекс от разнообразие се разработват постановки, в които системно се съчетава средата от условия и съвкупност от фактори попълвани монотонно с нови елементи.

3. Методическият момент в постановките, предложенията и препоръките се обосновава чрез подреждане на доказателствена основа по собствена методика в областта на избора на вида физическа подготовка и развитие на човека към продуктивна дейност, основаващи се на особеностите и преимуществата на източното бойно изкуство киокушинкай карате и ефективното използване на кумулативния резултат.

4. Като момент на научно-практическата ценност на дисертацията се явяват условията за реализация на физическите и мисловни способности в обслужващите дейности в непроизводствената сфера на услугите, където личността се превръща в обществена производителна сила.

ПРИЛОЖНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПРИЯТИЯТА В СПОРТНИЯ БИЗНЕС се основават на следната поредица от постановки.

1. В постиндустриалното общество спортният бизнес заема своето място в сферата на услугите, която:

а) става равноправен сектор за формиране на субектите на дейностите както в националните, така и в световните икономически системи, най-важният елемент за формиране на качеството на съвременния живот;

б) оказва все по-голямо влияние върху развитието и ефективното функциониране на материалното производство и играе почти същата роля като сферата на материалното производство в развитието на човешкия капитал;

в) създава възможности за балансирано задоволяване на индивидуалните потребности в социално-икономическата сфера;

г) включва се в осигуряването на процесите на икономически растеж, натрупването на национално богатство и повишаване на конкурентоспособността на държавата, качеството и благосъстоянието на народа, формирането на условия за предприемаческа дейност и бизнес.

2. Методически момент за приложните ценности се явява постановката - от въвеждането в обращение и укрепването на която се привежда в действие труда, получаващ признание като обществена производителна сила в:

а) сферата на услугите, в която предмет на изследванията на въпросната дейност се явява функционалното направление «Физкултурно-оздравителен и спортен бизнес».

б) сектора услуги, в който предмет на изследванията на въпросния бизнес се явява функционалното направление «Организация и управление на развитието на физическите способности на човека в средата на спортния бизнес»;

в) сектора обслужване, в който предмет на изследванията на въпросния бизнес се явява функционалното направление «Спортен бизнес, развитие на физическите способности на човека, иновационно управление на процесите в спортния бизнес»;

г) икономическия отрасъл услуги, в който предмет на изследванията на въпросния бизнес се явява функционалното направление «Иновационно управление на спортния бизнес».

3. Приложните условия за възприемане в спортния бизнес се потвърждават от прираста на функционалните показатели за физическото и мисловно развитие на човека във всички включени в съвкупността на мониторинг параметри, показатели, свойства и характеристики.

Най-съществените резултати от изследването са представени от следните постановки, сред които своето място заемат:

1. Новата теоретична основа на изследването. Първоначално тази основа представлява икономико-организационен процес на взаимодействие в сферата на обслужването на спортния бизнес, което функционира в условията на систематизация на отношенията субект-субект по модела «човек-човек» като обособен вид човешка дейност. Изборът на такава основа на предмета на изследване има структурно-методическо значение и завършва с научно-методически резултат. То позволява да се изучи и илюстрира логиката на структурните промени в общественото производство в постиндустриалното общество, възприемайки пълноценно съвременната икономика според отличителните особености на сферата на услугите, групиране на критерии, методи и способности за отразяване на реално проявяващата се същност на непълни и фрагментарни събития в обществено-политическата и социално-икономическа дейност, разработване на сложно-подчинени структури за иновационно управление и следене за реализацията. Отправен методологически момент за проектиране на препоръките, имащи предназначение, се явява постановката, че нематериалната сфера на услугите е заела в държавата равноправно място като фактор за икономическия растеж, ефективен способ за развитие и осигуряване на добавъчен прираст на продукта и богатството.

2. Оригиналната система в разработката е доказателство за това, че, спортния бизнес, физическата култура и спортът са свързани в своята съвкупност в редица държавни икономики, принудени да попълнят работната сила, в особен сектор от фактори, осигуряващи автономно привеждане в действие на условията за развитие на физическите и мисловни способности на човека, които в обслужващата дейност на непроизводствената сфера на услугите се възприемат като фактори в производството на услуги и превръщат персонификатора в обществена производителна сила.

IV. НАУЧЕН ПРИНОС НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Проведеното изследване представлява съществен принос в развитието на теорията, методологията и методически постановки

в областта на икономиката, познанието и иновационното управление на организационно-икономическите процеси в средата на спортния бизнес и организацията на движението на пазара на услугите в непроизводствената сфера на ефективните системи за физическо възпитание и развитие на личността.

Научната новост от дисертацията се заключава в обосновката на новия методологически подход към избора на ефективна система за развитие на физическите и мисловни свойства на личността, осигуряващи неговото въвеждане в обслужващата дейност на непроизводствената сфера на услугите в качеството на обществена производителна сила. Този подход осигурява решение на проблемите с възпроизводството на трудовия ресурс с по-голяма сложност и съвременните способности за дейност в нестабилна среда на обществените и икономическите отношения, обусловена от процесите на глобализация, трансформации и преходни явления в системата. Разчетите са направени съгласно резултатите от научно-изследователски работи, анкети с респонденти, усвояващи физическите системи за оздравяване, развитие и укрепване на тялото, и тестване на участници в съревнования от различен ранг в течение на осем години – от 2009 г. до 2016 г.

Към резултатите от дисертационния труд, представляващи научна новост, и предмет на защита, се отнасят:

1) методологическите принципи за системна оценка на проблемите, процесите, фрагментите, функциите, явлението спортен бизнес, иновационното управление на физическата система за развитие;

2) комплексът от методи за анализ, систематизиране, откриване, разчети и отчети на характерните признаци и оценки на средата на обслужващата дейност, спортния бизнес и иновационното управление, обединени в организационно-икономически процес на взаимодействие и обмен на дейност, в които се реализират обосновани и проверени от автора методологически критерии, методи, подходи и принципи:

а) критериите за съгласуваност на съдържанието на действията, разпределение на условията за взаимодействие и ефективността на движението на спортния бизнес в средата на

иновации и управление на процесите;

б) методите за технологично взаимодействие между участниците, управлението на запълването на тренировъчната среда, подбора на ефективен вид дейност, тестване на характеристиките и разчета на динамиката на акумулиране на характеристики;

в) принципите на организираност, координираност, управляемост и цялост на методическите препоръки и системни предложения;

3) комплексът от икономически методи и решения за функционалното предназначение според организацията на взаимодействие между участниците в спортния бизнес, организирана под формата на тренировъчен процес за постигане развитието на физическите и мисловни способности на човека върху иновационните постановки за управление, които са позволили активирането и реализацията:

а) системата за събиране на информация и аргументация на избора на ефективния вид спортно действие за развитието на моделируеми способности на човека в зависимост от неговите изходни характеристични оценки;

б) методът за оценка на преимуществата и условията за приемане на избраната система за физическо възпитание, развитие на способности и укрепване на здравето;

в) подход към развитието на функционални отношения според данните на фракталния анализ на свойствата и чертите на явлението и участниците в тренировъчния процес и взаимодействието в стадия културно-спортно мероприятие;

г) механизмът за преориентиране на намиращите се в личността особености на съвременните системи за развитие на физическите и мисловни способности;

д) методиката за тестване на общите способности на човека независимо от избираемата професия или работа;

е) методическите препоръки за разширяване на условията за превръщане на човека в обществена производителна сила в прогнозируеми диапазони на характеристиките на физическите способности.

Научно-приложните резултати от труда се заключават в следното:

1. Установени са причинно-следствените връзки, свойствени за продуктивната среда на субект–субектните отношения в обслужващата дейност в непроизводствената сфера на услугите, формирана в обмяна на дейности в постиндустриалното общество.

2. Обоснована е постановката за адресиране на прагматически обоснованата необходимост от привличане на ефективна система за физическо възпитание и развитие на човека, която осигурява неговата подготовка за жизнена дейност в общество със сложни производствени и технологични операции, дейности и функции.

3. Аргументирано е въвеждането в обращение на териториите на европейските държави от семейството на източните бойни изкуства, като най-ефективно средство за развитие на способностите, което придава на човека фрактални особености и свойства.

4. Въведена е функционална зависимост на успешността на спортния бизнес от системно осигурявани, личностни характеристики с висока стойност.

5. Разработена е система на отношения в средата на физическото развитие, усъвършенстването и укрепването на здравето на личността на принципно отлични условия за приемане на източното бойно изкуство киокушинкай карате.

6. Проверена е методическата и тренировъчна програма за системно развитие на човека по избрана схема на създаване, организация и реализация.

V. ПУБЛИКАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Основните постановки и резултати от дисертационния труд са публикувани в 64 научни работи с общ обем 180,67 п.л., в това число 5 монографии с обем 78,26 п.л., 15 научни статии във водещи издания, рецензирани в базите с международни препратки (от тях 3 статии в SCOPUS), 22 статии в научни издания в списъка на ВАК на Украйна, 19 статии в други научни издания, 3 учебни пособия в обем 72,16 п.л.

Монографії

1. **Саєнко В. Г.** Система кюкушинкай каратэ : основы научного познания спортивного мастерства, воинского ремесла, воинского искусства : монография / **В. Г. Саєнко** ; Украинская ассоциация кюкушинкай каратэ. – Луганск : СПД Резников В. С., 2010. – 300 с. – на рус. (17,43 п.л.).
2. **Саєнко В. Г.** Кюкушинкай каратэ : система физической подготовки студента : монография / **В. Г. Саєнко** ; Частное высшее учебное заведение «Никопольский экономический университет». – Никополь : ЧВУЗ НЭУ ; Луганск : СПД Резников В. С., 2010. – 228 с. – на рус. (13,25 п.л.).
3. **Саєнко В. Г.** Морально-етичні засади підготовки спортсменів в кюкушинкай карате : монографія / **В. Г. Саєнко** ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2011. – 356 с. – на укр. (20,69 п.л.).
4. **Саєнко В. Г.** Удосконалення людини за системами східних єдиноборств : монографія / **В. Г. Саєнко**. – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2011. – 440 с. – на укр. (25,58 п.л.).
5. **Saienko V. G.** Physical ability of the individual as a needed market factor in the European Union / **V. G. Saienko, I. G. Britchenko** // *Economy and Education of Ukraine: on the road to EU : monograph.* – Nowy Sącz : Wyzsza Szkoła Biznesu – National Luis University, 2016. – pp. 43 – 59. – на англ. (1,31 п.л.).

Статии в международни научни издания

1. **Saienko V.** Improvement and control of the development level of special endurance in athletes of high qualification in kyokushin kaikan karate / **V. Saienko** // *International Journal of Pharmacy & Technology.* – India, Hyderabad, C/o Dr.B.A.Reddy, 2016. – Vol. 8, Issue 3. – pp. 18026 – 18042. – на англ. (1,37 п.л.). – SCOPUS, DOAJ, Index Copernicus.
2. **Butenko H.** Use of health tourism as a basis for improving physical condition of primary school age children / **H. Butenko, N. Goncharova, V. Saienko, H. Tolchieva** // *Journal of Physical Education and Sport.* – 2017. – Vol. 17, Issue 1, Art. 6. – pp. 34 – 39. – на англ. (1,02 п.л.). – SCOPUS, JPES, Crossre, PROQUEST, DOAJ, OPEN J – GATE, Index Copernicus, Excellence in Research for Australia ERA.

3. **Britchenko I. G.** The movement of Ukraine to business: the analysis and the situation of mental perception / **I. G. Britchenko, V. G. Saienko** // Economic Studies journal. – Sofia, 2017. – Vol. 4. – на англ. (accepted for publication). – Journal of Economic Literature/EconLit, RePEc, EBSCO, SCOPUS.

4. **Саенко В. Г.** Самосовершенствование человека посредством занятий восточными единоборствами в современных условиях развития общества / **В. Г. Саенко** // Materialy VI mezinarodni vedecko-prakticka conference «Zpravy vedecke ideje – 2010». – Dil 16. – Praha : Publishing House «Education and Science» s.r.o., 2010. – S. 80 – 83. – на рус. (0,33 п.л.). – РИНЦ.

5. **Саенко В. Г.** Распределение финансовых средств в системе спортивных видов восточных единоборств / **В. Г. Саенко** // Матер. за 7-а Междунар. науч. практ. конф. «Achievement of high school». – Т. 29. – София : «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2011. – С. 38 – 41. – на рус. (0,29 п.л.). – РИНЦ.

6. **Дубовой А. В.** Применение программ физической культуры и спорта в региональных учебных заведениях / **А. В. Дубовой, В. Г. Саенко** // Materialy IX mezinarodni vedecko-prakticka conference «Dny vedy – 2013». – Dil 36. – Praha : Publishing House «Education and Science» s.r.o., 2013. – S. 75 – 79. – на рус. (0,34 п.л.). – РИНЦ.

7. **Saienko V. G.** Marketing and management in the field of sports business / **V. G. Saienko** // Proceedings of academic science – 2016 : XI International scientific-practical conference. – United Kingdom : Science and Education Ltd, 2016. – Vol. 1. Economic Science. – pp. 29 – 35. – на англ. (0,36 п.л.). – РИНЦ.

8. **Саенко В. Г.** Составляющие компоненты обеспечения комплексного подхода в функционировании спортивной федерации по восточным единоборствам / **В. Г. Саенко** // Инновационные технологии в физическом воспитании, спорте и физической реабилитации : Матер. I Междунар. науч.-практ. конф. – Орехово-Зуево : МГОГИ, 2015. – Т. I. – С. 78 – 85. – на рус. (0,43 п.л.). – РИНЦ.

9. **Саенко В. Г.** Востребованность деятельности менеджеров в федерациях восточных единоборств / **В. Г. Саенко** // Современные здоровьесберегающие технологии. – Орехово-Зуево : ГГТУ, 2016. – № 2. – С. 114 – 119. – на рус. (0,28 п.л.). – РИНЦ.

10. **Саенко В. Г.** Финансирование программ по физической культуре и спорту / **В. Г. Саенко** // Современные здоровьесберегающие технологии. – Орехово-Зуево : ГГТУ, 2016. – № 3. – С. 141 – 151. – на рус. (0,71 п.л.). – РИНЦ.

11. **Саенко В. Г.** Система распределения бюджетных средств в соответствии с Единым календарным планом физкультурно-оздоровительных и спортивных мероприятий Украины / **В. Г. Саенко** // XXVI Междунар. науч.-практ. конф. по проблемам физ. воспитания учащихся «Человек, здоровье, физическая культура и спорт в изменяющемся мире». – Коломна : ГСГУ, 2016. – С. 427 – 433. – на рус. (0,69 п.л.). – РИНЦ.

12. **Бритченко И. Г.** Организационные основы взаимодействия спортивного бизнеса: постановка и последовательное движение к инновационному управлению в Украине / **И. Г. Бритченко, В. Г. Саенко** // e-Journal VFU; Секция «Администрация, управление и экономика». – Варна : ВСУ "Черноризец Храбър", 2016. – № 9. – С. 1 – 32. – на рус. (0,7 п.л.). – JIFACTOR.

13. **Саенко В. Г.** Классификационные признаки учета здоровья в среде спортивного бизнеса и выбора системы физической подготовки / **В. Г. Саенко** // Здоровье и образование как актуальная проблема современного общества: Сб. ст. к Междунар. науч.-практ. конф. – Оренбург : «Экспресс-печать», 2016. – С. 44 – 49. – на рус. (0,52 п.л.). – РИНЦ.

14. **Саенко В. Г.** Перспективы спортивного бизнеса в олимпийских видах восточных единоборств / **В. Г. Саенко** // Физкультура, спорт, здоровье : сб. статей Всероссийской науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Воронеж : Издательско-полиграфический центр «Научная книга», 2016. – С. 413 – 417. – на рус. (0,30 п.л.). – РИНЦ.

15. **Саенко В. Г.** Тезисное объединение элементов оздоровления и сохранения здоровья человека в среде спортивного бизнеса / **В. Г. Саенко** // Современные здоровьесберегающие технологии. – Орехово-Зуево : ГГТУ, 2016. – № 4. – С. 292 – 300. – на рус. (0,57 п.л.). – РИНЦ.

**Статии в научни издания, утвърдени от Висшата атестационна
комисия на Украйна**

1. **Бритченко И. Г.** Бизнес в Украине: социально-экономические процессы ориентирования на внешнеэкономические связи / **И. Г. Бритченко, В. Г. Саенко** // Науковий вісник Ужгородського національного університету: наукове періодичне видання; Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2016. – № 10, Ч. 1. – С. 67 – 70. – на рус. (1,16 п.л.).

2. **Саенко В. Г.** Гипотетические модули менеджмента развития личности посредством восточного единоборства / **В. Г. Саенко** // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – № 5, Т. 1. – С. 157 – 164. – на рус. (1,13 п.л.).

3. **Саенко В. Г.** Услуга по развитию физической способности человека в среде спортивного бизнеса [Электронный ресурс] / **В. Г. Саенко** // Эффективная экономика. – 2016. – № 7. – Режим доступа: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5079>. – на рус. (0,99 п.л.).

4. **Саенко В. Г.** Кадровая политика на предприятии и значение кадров / **В. Г. Саенко, С. И. Панасейко** // Экономика и государство. – 2016. – № 7. – С. 47 – 51. – на рус. (0,47 п.л.).

5. **Саенко В. Г.** Менеджмент субъектно-объектных построений человеческой деятельности / **В. Г. Саенко** // Причорноморські економічні студії: науковий журнал. – Одеса: ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2016. – Вип. 9, Ч. 2. – С. 83 – 88. – на рус. (0,69 п.л.).

6. **Саенко В. Г.** Фрактальная теория – основа инновационного менеджмента в среде бизнеса восточных единоборств / **В. Г. Саенко** // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Зб. наук. праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – Харків: ХНАДУ, 2016. – № 3(14), Т. 1. – С. 55 – 64. – на рус. (1,25 п.л.).

7. **Саенко В. Г.** Прагматическая оценка услуг физкультурно-оздоровительной и спортивной сферы / **В. Г. Саенко** // Экономика и государство. – 2016. – № 9. – С. 45 – 50. – на рус. (1,11 п.л.).

8. **Саенко В. Г.** Вхождение в рынок бизнеса восточного единоборства: проблемы маркетинга, менеджмента и движения новшества / **В. Г. Саенко** // Таврійський науковий вісник: науковий

журнал. – Херсон : Гринь Д. С., 2016. – Вип. 96. – С. 84–95. на рус. (0,96 п.л.).

9. **Саенко В. Г.** Методическая основа менеджмента администрирования единоборства и инновационного управления спортивным бизнесом / **В. Г. Саенко** // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 12/4. – С. 32–42. – на рус. (1,31 п.л.).

10. **Саенко В. Г.** Кумулятивная эффективность спортивного бизнеса и ее наполнение – экспериментальная основа инновации / **В. Г. Саенко** // Інвестиції : практика та досвід. – 2017. – № 2. – С. 8–15. – на рус. (1,36 п.л.).

11. **Саенко В. Г.** Спортивный бизнес: инновационный подход к восприятию органичных основ взаимодействия / **В. Г. Саенко** // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 1/1. – С. 38–45. – на рус. (1,11 п.л.).

12. **Саенко В. Г.** Педагогічні та філософські аспекти підготовки у східних единоборствах / **В. Г. Саенко** // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Зб. наук. праць. – Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – № 15. – С. 74–79. – на укр. (0,42 п.л.).

13. **Саенко В. Г.** Важливість створення секцій східних единоборств в закладах загальної середньої освіти / **В. Г. Саенко** // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Зб. наук. праць. – Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – № 17. – С. 206–211. – на укр. (0,38 п.л.).

14. **Саенко В. Г.** Динаміка прояву різних сторін підготовленості единоборців впродовж багаторічного спортивного вдосконалювання / **В. Г. Саенко** // Проблеми сучасної педагогічної освіти : Зб. наук. праць. – Ялта : РВВ КГУ, 2014. – Вип. 45. – Ч. 2. – С. 293–298. – на укр. (0,47 п.л.).

15. **Дубовой О. В.** Поліпшення психічних властивостей особистості студентів, які обрали університетський курс занять зі східних единоборств / **О. В. Дубовой, В. Г. Саенко, О. М. Павлюк** // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Зб. наук. праць. – Старобільськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2016. – № 4(301). – С. 87–93. – на укр. (0,25 п.л.).

16. **Саенко В. Г.** Показники рівня розвитку силових і швидко-силових якостей юних спортсменів, які спеціалізуються з

кіокушинкай карате / **В. Г. Саєнко, О. В. Мельниченко** // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : науковий журнал. – Харків : ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2009. – № 10. – С. 188 – 190. – на укр. (0,25 п.л.).

17. **Саєнко В. Г.** Изменение пульсометрии каратистов на отдельном тренировочном занятии в течение подготовительного периода / **В. Г. Саєнко, Алуи Ихэб** // Физическое воспитание студентов : научный журнал. – Харьков : ХООНОКУ-ХГАДИ, 2010. – № 6. – С. 56 – 59. – на рус. (0,27 п.л.).

18. **Саєнко В. Г.** Обсяг тренувальних навантажень у річному циклі підготовки каратистів високої кваліфікації / **В. Г. Саєнко** // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – К. : Олімпійська література, 2010. – № 2. – С. 45 – 47. – на укр. (0,43 п.л.).

19. **Саєнко В. Г.** Дослідження показників фізичного стану студентської молоді та висококваліфікованих каратистів / **В. Г. Саєнко** // Теорія і практика фізичного виховання : наук.-метод. журнал. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – № 3. – С. 209 – 214. – на укр. (0,33 п.л.).

20. **Саєнко В. Г.** Відмінності суб'єктивного стану особистості студентів після відвідування навчальних занять фізичної культури та тренувальних занять у секціях карате / **В. Г. Саєнко, А. О. Жадан** // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Зб. наук. праць. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – № 8(267). – С. 155 – 160. – на укр. (0,38 п.л.).

21. **Саєнко В. Г.** Психофізіологічні функції учнів старших класів, які займаються в секціях карате / **В. Г. Саєнко, М. С. Скляр** // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка : Зб. наук. праць. – Чернігів : ЧНПУ, 2013. – Вип. 107. Т. II. – С. 366 – 369. – на укр. (0,88 п.л.).

22. **Саєнко В. Г.** Процес соціальної адаптації і регуляції поведінки у школярів та юних каратистів / **В. Г. Саєнко, А. О. Жадан** // Теорія і практика фізичного виховання : наук.-метод. журнал. – Донецьк : ДонНУ, 2013. – № 1. – С. 325 – 333. – на укр. (0,44 п.л.).

Статии в други издания

1. **Саєнко В. Г.** Проблеми підготовки менеджерів для сфери східних єдиноборств / **В. Г. Саєнко** // Економічні і підприємницькі

інновації: думка молодих дослідників: Матер. Регіон. наук.-практ. конф. – Бердянськ: БДПУ, 2009. – С. 58 – 61. – на укр. (0,37 п.л.).

2. **Саєнко В. Г.** Доцільність введення східних єдиноборств як навчальної дисципліни / **В. Г. Саєнко** // Актуальні проблеми фізичного виховання в Україні: Зб. наук. праць Регіон. наук.-практ. конф. – Луганськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2009. – С. 221 – 228. – на укр. (0,44 п.л.).

3. **Саєнко В. Г.** Вплив рекламної діяльності й інформаційного забезпечення на ефективність і масовість занять східними єдиноборствами / **В. Г. Саєнко** // Спорт, духовність і гуманізм в сучасному світі: Матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. – Донецьк: ДДІЗФВіС, 2010. – С. 196 – 200. – на укр. (0,49 п.л.).

4. **Саєнко В. Г.** Застосування східних систем фізичного виховання в сучасному слов'янському суспільстві / **В. Г. Саєнко, О. С. Васільєва** // Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: Зб. наук. праць. – Ч. III. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. – С. 309 – 313. – на укр. (0,28 п.л.).

5. **Саєнко В. Г.** Метафізична сутність східних єдиноборств / **В. Г. Саєнко** // Економічний універсум: метафізика пізнання: Матер. Регіон. наук.-практ. конф. // Наукове видання. – Бердянськ: БДПУ, 2012. – С. 39 – 42. – на укр. (0,45 п.л.).

6. **Саєнко В. Г.** Метафізика східного єдиноборства / **В. Г. Саєнко, М. С. Скляр, О. С. Васільєва** // Економічний універсум: метафізика пізнання: Матер. Регіон. наук.-практ. конф. // Наукове видання. – Бердянськ: БДПУ, 2012. – С. 320 – 325. – на укр. (0,54 п.л.).

7. **Саєнко В. Г.** Функції спортивного менеджмента в восточних єдиноборствах / **В. Г. Саєнко** // Стратегічне управління розвитком галузі «Фізична культура і спорт»: матер. I Регіон. наук.-практ. інтернет-конф. – Харків: ХДАФК, 2012. – С. 21 – 23. – на рус. (0,11 п.л.).

8. **Саєнко В. Г.** Впровадження єдиноборств в національну систему фізичного виховання / **В. Г. Саєнко** // Освіта і наука в Україні: Матер. Всеукраїн. наук. конф. – Дніпропетровськ: Роял Принт, 2013. – Ч. 1. – С. 177 – 179. – на укр. (0,22 п.л.).

9. **Montoya D.** Korzystanie z nowoczesnego sprzętu i oprogramowania w procesie treningu z fighterami sztuk walki / **D. Montoya, L. Boakye, V. Saienko** // Единоборства : науч. журнал. – Харьков : ХГАФК, 2016. – № 2. – С. 65 – 68. – на пол. (0,24 п.л.).

10. **Саенко В. Г.** Ступени образования спортивных менеджеров в организациях восточных единоборств / **В. Г. Саенко** // Физическое воспитание, спорт, физическая реабилитация и рекреация: проблемы и перспективы развития [Электронный ресурс] : Матер. VI Междунар. электрон. науч.-практ. конф. – Красноярск : Сиб. гос. аэрокосмич. ун-т, 2016. – С. 203 – 206. – Режим доступа: <http://www.sibsau.ru/index.php/nauka-i-innovatsii/nauchnyemeropriyatiya/materialy-nauchnykhmeropriyatij>. – на рус. (0,4 п.л.).

11. **Саенко В. Г.** Эвристический механизм вхождения сервисного бизнеса в рынок Украины / **В. Г. Саенко** // Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин : виклики глобалізації та регіональні аспекти : зб. Всеукраїн. наук.-практ. конф. – Ужгород : Вид-во УжНУ, 2016. – С. 224 – 227. – на рус. (0,27 п.л.).

12. **Саенко В. Г.** Парадигма развития человека в инновационной среде спортивного бизнеса / **В. Г. Саенко** // Національні особливості та світові тенденції соціально-економічного розвитку країни : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. У 2-х ч. – Дніпро : НО «Перспектива», 2016. – Ч. 2. – С. 51 – 54. – на рус. (0,28 п.л.).

13. **Саенко В. Г.** Спортивный бизнес – инновационная система продвижения спортивных единоборств на территорию Украины / **В. Г. Саенко** // Проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності: Матер. III Всеукраїн. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Миколаїв : ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2016. – С. 10 – 14. – на рус. (0,26 п.л.).

14. **Саенко В. Г.** Функциональная модель спортивного бизнеса / **В. Г. Саенко** // Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика : Зб. наук. пр. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – Т. 2. – С. 136 – 138. – на рус. (0,32 п.л.).

15. **Саенко В. Г.** Спортивный бизнес и инновации: движение и связи / **В. Г. Саенко** // Научные экономические исследования: теории и предложения: сб. матер. III Междунар. науч.-практ. конф. / Восточнoукраїнський інститут економіки и управління. – Запорoж'є : ОО «ВІЕУ», 2016. – С. 135 – 139. – на рус. (0,42 п.л.).

16. **Саєнко В. Г.** Співвідношення функціонування федерацій кіокушин карате в світі та на окремих континентах / **В. Г. Саєнко** // Сучасні технології в сфері фізичного виховання, спорту та валеології : Зб. наук. праць X міжнар. Інтернет наук.-метод. конф. – Х. : Національна академія Національної гвардії України, 2016. – Вип. 10. – С. 276 – 282. – на укр. (0,48 п.л.).

17. **Саєнко В. Г.** Отражение фрактальности спортивного бизнеса: конъюнктурные классификационные признаки проявления / **В. Г. Саєнко** // Вдосконалення результативності політики економічного зростання: теорія, організація та методика: зб. тез наук. Міжнар. наук.-практ. конф. У 2-х ч. – К. : Аналітичний центр «Нова Економіка», 2016. – Ч. 2. – С. 97 – 100. – на рус. (0,29 п.л.).

18. **Kuśnierz С.** Обучение восточным единоборствам студентов в польских и украинских университетах / **С. Kuśnierz, V. Saienko** // Единоборства : науч. журнал. – Харьков : ХГАФК, 2017. – № 2. – С. 32 – 34. – на рус. (0,22 п.л.).

19. **Саєнко В. Г.** Логистическая позиция продвижения бизнеса спортивного единоборства на рынок услуг / **В. Г. Саєнко** // Наука – образованию, производству, экономике : Матер ХХІІ(69) Регион. науч.-практ. конф. В 2-х т. – Витебск : Витебский гос. ун-т им. П. М. Машерова, 2017. – Т. 1. – С. 400 – 402. – на рус. (0,22 п.л.).

Учебни пособия

1. **Гринин В. Г.** Основы менеджмента и маркетинга в физической культуре и спорте : учеб. пособ. / **В. Г. Гринин, В. Г. Саєнко, А. В. Толчева.** – Луганск : Изд-во ЛНПУ имени Тараса Шевченко, 2004. – 304 с. – на рус. (17,06 п.л.).

2. **Саєнко В. Г.** Спортивно-педагогічне вдосконалювання : східні единоборства : навч. посіб. / **В. Г. Саєнко** ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2011. – 516 с. – на укр. (29,99 п.л.).

3. **Саєнко В. Г.** Спортивно-педагогічне вдосконалювання зі східних единоборств : навч. посіб. / **В. Г. Саєнко** ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. – 432 с. – на укр. (25,11 п.л.).